

M**K****B****T****Á****J****É****K****O****Z****T****A****T****Ó**

*JÓ SZERENCSEÁT, EGÉSZSÉGET,
SIKEREKET KÍVÁNUNK
A 2025-ÖS ESZTENDŐBEN!*

2024. október - december

TÁRSULATI HÍREK, FELHÍVÁSOK

Társulati tagdíjak 2025-ben

A Társulat 2024 évi rendes közgyűlése 7/2024. (IV.12.) Kgy. határozatában az alapszabály IV 7. §. (1) alapján az évi **rendes tagdíj mértékét 10 000 Ft**-ban állapította meg, amely 2025. évtől esedékes.

Az évi rendes tagdíj összege 2024-ig 8.000 Ft volt, ezt 2021-ben a 2022-es évtől kezdődő hatállyal a Közgyűlés szavazta meg. Az Elnökség megvizsgálta a jelenlegi anyagi helyzetünket, valamint a költségek növekedését, és ennek alapján azt a javaslatot terjesztette a Közgyűlés elé, hogy az évi rendes tagdíjat a 2025. évtől 10.000 Ft-ban állapítsa meg. A legutóbbi emeléstől eltelt évek és az 2024-re tervezett infláció mértékével emelve 11.000 Ft fölélt lenne most a tagdíj, így a javasolt 10.000 Ft méltányos. Az összes többi tagdíjforma az Alapszabály szerint az évi rendes tagdíj százalékában van meghatározva, így ezek is arányosan növekednek (lásd a következő cikket).

Az Elnökség javasolta továbbá, hogy a tagdíjak összegét minden évben vizsgáljuk felül, hogy a szükségessé váló emelések kis lépésekben menjenek végbe. Ennek részleteit a következő közgyűlésig kidolgozza.

Elnökség

Tagdíjfizetési tudnivalók

A tagdíjfizetés határideje február 28.

Az évi rendes tagdíj 10.000 Ft, a gyermek (0-14 éves korig) 500 Ft, az ifjúsági (14-18 éves) 5000 Ft, a nyugdíjas, nappali tagozatos diák és a GYES-en, GYED-en lévő tagok részére szintén évi 5000 Ft. Tiszteleti tagjainknak az éves tagdíj 1000 Ft (ennek összegét szükség esetén a Társulat az erre elkülönített alapból rendezi, így a tiszteleti tagok tagságának tagdíjmaradás miatti megszűnése nem fordulhat elő). Kedvezményes tagdíjfizetést abban az esetben válasszatok, ha a kedvezményre jogosító állapot (nyugdíjas, nappali tagozatos diák, GYES/GYED) legalább az év felében fennáll, és azt kéresemre igazolni tudjátok. A gyermek tagságnak feltétele legalább egy közeli hozzátartozó (szülő, nagyszülő, testvér) érvényes tagsága.

A tagdíjat lehet személyesen az irodában (készpénzzel), vagy átutalással fizetni. A Társulat számlaszáma: 10200830-32310384-00000000 (K&H Bank). Az utalás közleményébe minden esetben írjátok be a nevet, illetve neveket. Csoportos befizetésnél a névsort, és a tagdíjak típusát kérjük, írjátok meg a Titkárság címére (mkbtiroda@gmail.com).

Aki tavaly nem volt tag (új belépő, vagy nem rendezte a tavalyi tagdíját), kérjük, töltsön ki [belépési nyilatkozatot](#) és küldje el postán, vagy szkennelve e-mailben (lefotózva is be lehet küldeni, csak legyen rajta olvasható minden)! Saját e-mailcímről elektronikusan kitöltve is elfogadható. Erre egyrészt az adategyeztetés és az adatkezelési jogszabályok miatt van szükség, másrészt pedig az elnökségi jóváhagyás (határozatba foglalás) miatt. A tavalyi elmaradás rendezésére is van lehetőség, így a tagság fennállása folytonos marad.

Köszönjük, hogy tagságotok fenntartásával, belépéssel, visszalépéssel (is) támogatjátok a Társulat munkáját és fennmaradását!

Titkárság

Miért jó MKBT tagnak lenni?

Támogatod a Társulat munkáját, ezzel a magyar szervezett barlangkutatást, és segítesz megvalósítani céljainkat, terveinket: környezeti nevelés rendezvényeken, eszközbővítés a sérült gyerekek barlangi élményterápiáját végző Verocs szakosztálynak; kölcsönözhető eszközpark bővítése; kutatási támogatás; weblapfrissítés; Karszt és Barlang folyóirat megjelentetése, Cholnoky Jenő karszt- és barlangkutatási pályázat lebonyolítása stb.

Segítesz fenntartani az Oktatási Szakosztály, a Verocs Élményterápiás Szakosztály és a TöRész Szakosztály szervezeti hátterét. Azzal, hogy biztosítjuk a jogi, adminisztrációs, könyvelési, banki, szervezeti hátterüket, elvégezzük a pályázatokkal kapcsolatos feladatokat, a szakosztályoknak több energiájuk, idejük és pénzük marad a közösségünk számára fontos feladatok elvégzésére.

Részese lehetsz a Társulati döntéshozatalnak, azaz részt vehetsz a nyilvános elnökségi üléseken, a közgyűlésen, tisztségviselőt választhatsz és tisztséget vállalhatsz.

Kedvezményesen vehetsz részt a Barlangnapon, a Szakmai Napokon, valamint tanulmányútjainkon és szakmai programjainkon. A programokról

elsőként értesülsz, némely programot pedig kifejezetten tagjaink számára szervezünk.

Díjmentesen kölcsönözhetsz társulati eszközöket kutatásaidhoz, túráidhoz: Analox Aspida szén-dioxid mérőt, Disto X térképező eszközt.

Az MKBT nemzetközi szervezeti tagságának köszönhetően (UIS, FSE) részese lehetsz a nemzetközi vérkeringésnek és külföldi barlangtúrákhoz (pl. Szlovénia, Spanyolország) tudunk igazolást adni barlangkutató szervezeti tagságodról.

Sziklamászó engedély számos hazai sziklafalra. Ennek részleteit lásd a honlapon.

Vásárlási kedvezmények (pl. Tengersizem, SpeleoSport, sportlampa.hu)

A tagkártya felmutatásával kedvezményes belépőt válthatsz számos külföldi turistabarlangba (pl. Postojna, Skocjan 20% kedvezmény).

Mivel az MKBT tagja a Magyar Természetjáró Szövetségnek, minden tagunk külön díjazás nélkül tagja az MTSZ-nek is. Ennek köszönhetően 4900 Ft helyett 1500 Ft-ért rendelhetsz Természetjáró Kártyát is, amely több mint 200 szolgáltató (Nemzeti Parkok, szállások, múzeumok) 5-50%-os kedvezményét nyújtja. Az MTSz tagság igazolásáról (lásd még lentebbi cikkünket).

Ingyenes osztrák biztosítás ügyintézés.

Karszt és Barlang folyóirathoz (nyomtatási költségtámogatás megfizetésével) nyomtatott formában is hozzájuthatsz.

Tájékoztató az e-postaládában háromhavonta (kérésre korlátozott számban nyomtatott példányt is postázunk).

Köszönjük a bizalmat és a támogatást!

Titkárság

Társulati iroda nyitvatartása: 2 hetente

Ügyvezető titkárunk, Köblös Gabi munkahelye elköltözött a II. kerületből, kisfiának óvodát is kellett váltania, ám továbbra is Martonvásáron lakik. Mindez persze nem közügy, csak azért írtuk le, hogy világos legyen, sok választásunk nem volt: mivel a szerdai ügyeleket Gabin kívül más nem tudja vállalni, ezért azokat mostantól (legalább fél éven keresztül) csak két hetente fogjuk tudni megtartani.

Az iroda **páros heteken** lesz nyitva, 2025-ben az első irodai nap, január 8. szerda lesz.

A telefonos és e-mailes ügyintézés természetesen továbbra is folyamatos marad.

Az elmúlt hónapokban igencsak megkopott az iroda látogatottsága, és a Szemlőben dolgozók mindig nagyon segítőkészek, ezért nagy fennakadástól nem tartunk. Szeretnénk viszont egyúttal kicsit "vonzóbbá tenni magunkat", ezért vissza kívánjuk állítani a Szerdai Előadásokat. Az mkbtiroda@gmail.com címre szívesen fogadunk ötleteket, miről hallanátok, és milyen témákban tudnátok/szeretnétek előadni a többieknek. Természetesen nekünk is vannak ötleteink...

Titkárság

Mi kutyánk kölyke díj

Emlékeztek még télen is a nyárra? Na akkor nyerte el Kámvás Linda (FTSK) alapfokús, és Szepesi Dani (TBE) T1-es vizsgázó a Mi kutyánk kölyke díjat az MKBT Oktatási Szakosztálya által rendezett Központi Vizsgán. Nagy gratula nekik!

Az oklevelet, illetve a díjjal járó 25 ezer forintos Explo.hu utalványt a Barlangkutatók 'Szablyár Péter' Szakmai Találkozóján adtuk át ünnepélyes keretek között Tés falu kultúrházának dísztermében. Linda személyesen vette át a díjat, Daninak erre külföldi tartózkodása miatt sajnos nem volt lehetősége.

A díjat minden évben a Társulat ajánlja fel azoknak a vizsgázóknak, aki a legjobb teljesítményt nyújtják a Központi Vizsga elméleti és gyakorlati feladatainak teljesítésében. A nyertesek személyéről a vizsgáztatók döntenek.

Köszönjük a vizsgáztató és a felkészítő barlangászok munkáját, és Gemának a kedvezményes felszerelésutalványokat!

MKBT elnökség

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK

Pro Natura díjak

Az idei Föld Napja alkalmából két kedves és közkedvelt tagtársunk részesült a természetvédelem terén végzett munkáért adható legmagasabb szintű állami elismerésben.

2024 Föld Napja alkalmából Dr. Nagy István miniszter a Pro Natura Díjat adományozta

Dr. Gaál Lajos, a Szlovákiai Barlangok Igazgatóságának nyugalmazott barlangkezelési osztályvezetője részére, a Gömör-Tornai-karszt és a Cseres-hegység értékeinek magyar nyelvű népszerűsítésében végzett négy évtizedes elhivatott munkájáért.

Takácsné Bolner Katalin, az Agrárminisztérium Barlangtani és Földtani Osztályának nyugalmazott vezetője részére, több mint négy évtizedes, a barlangvédelem iránt elkötelezett és áldozatos munkájáért, színvonalas publikációs tevékenységéért.

A díjakat Rácz András államtitkár és Balczó Bertalan helyettes államtitkár adta át. (Kati a díjátadón nem tudott részt venni, ezért róla az idei szakmai napokon készült fotót illesztettünk a cikkbe.)

A Pro Natura szakmai elismerést azon személyeknek, ill. szervezeteknek adományozza az Agrárminisztérium, akik a természetvédelem területén különösen kiemelkedő tevékenységet folytatnak. Az idei díjátadón nemcsak a Pro Natura díjasokat, de magát az elismerést is ünnepeltük, hiszen 50 évvel ezelőtt, 1974-ben alapították ezt a díjat. Óriási boldogság és büszkeség számunkra, hogy a jeles évforduló alkalmával adományozott öt díjból kettő a

barlangok védelmével, megismerésével és dokumentálásával kapcsolatos tevékenységet ismerte el.

A díjazottaknak szívből gratulálunk! Hálásan köszönjük sok évtizednyi munkájukat, lelkesedésüket, kitartásukat és azt kívánjuk, hogy még hosszú évekig hódolhassanak e szenvedélyüknek!

Fotók: Agrárminisztérium, Miklós Gábor

Kosztra Barbara

Barlangi Mentő Felvételi

A Magyar Barlangi Mentőszolgálat (BMSz) felvételt hirdet barlangi mentő tagnak.

Jelentkezési feltételek: Barlangász T2 (technikai 2) tanfolyami vizsga megléte. Magasabb képzettség (túravezetői, kutatásvezetői), valamint más országban szerzett barlangi mentő vagy technikai képzés előny.

A jelentkezéseket önéletrajzzal (a barlangos részére kiemelten fókuszálva, de a többit sem kihagyva) és motivációs levéllel az alábbi email címekre várjuk: info@caverescue.hu, andras.hegedus@caverescue.hu

Jelentkezési határidő: 2024. január 8.

Felvételi vizsga: 2025.február 1. szombat.

A felvetteknek 2025. március 27-30. között négy napos kötelező képzést tervezünk tartani.

További kérdések esetén engem keressetek. Kérlek, juttassátok el ezt a felhívást azok felé, akik nincsenek a barlangos levelezőlistán, nem MKBT tagok, valamint a csoportlistákra is.

Az érdeklődők felé jelezzük, hogy a korábbi gyakorlat az volt, hogy a BMSz-be bármikor, aki úgy gondolta beadhatta a jelentkezését, és azt az elnökség elbírálta, így a jelentkezőt vagy felvettük próbaidős tagnak, vagy nem. Az utóbbi egy évben a jelentkezőket várólistára tettük, ők is meg kell méretessenek a felvételin, de bárki más jelentkezhet. Ezzel a gyakorlattal jobban az objektivitás irányába szeretnénk a döntés mérlegét billenteni. A felvételin sikeresen felvettek, ha a képzést végigcsinálják, próbaidős barlangi mentők lesznek, és az aktivitásuk, és a megüresedő helyek függvényében kerülnek rendes tagi felvételre.

Fentiek mellett a BMSz a hatályos jogszabályok szerint fenntartja azt a jogot, hogy ezen kívül is van lehetőség jelentkezni a tagságba, de adott

esetben - képzettségtől, gyakorlattól függően - hosszabb várólistára lehet számítani.

Hegedűs András (Juju)
Oktatási és Módszertani vezető
Magyar Barlangi Mentőszolgálat
+36302758511

Bővül az osztrák biztosítás

2024 októberétől kibővült az osztrák tagsággal járó biztosítás köre. Mostantól azok a keresési és mentési költségek is beletartoznak, amelyek nem hozhatók kapcsolatba egy balesettel.

Ilyenek pl. a hegyi vészhelyzet, betegség, riasztási időkorlát túllépése, vízzel történő elzárás vagy ha a visszaút egy szakaszát földcsuszamlás zárja el, eltévedés felszínen és felszín alatt vagy lavina által történő elzárás.

A biztosítás továbbra is csak a barlangkutatással kapcsolatos tevékenységekre terjed ki. Barlangi bűvárok számára továbbra is kiegészítő biztosítás kötése szükséges. Egyéb szabadidős balesetekre pedig az Alpenverein biztosítás megkötése ajánlott.

A biztosítással kapcsolatos részletes információk megtalálhatók az alábbi címen: <https://hoehle.org/versicherung>

Baleset esetén kapcsolattartó: Thomas Exel - versicherung@hoehle.org

Fleck Nóra

Barlanglátogatási változások a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság egyes barlangjaiban

2025. január 1-től egy fél éves próbaidőszakra a DINPI egyszerűsített kulcsfelvételi eljárást vezet be három barlang, a **MÁTYÁS-HEGYI-BARLANG**, a **FERENC-HEGYI-BARLANG**, és a **SOLYMÁRI-ÖRDÖGLYUK** esetében. Ennek a lényege, hogy ezen barlangok esetében nem szükséges előre kérelmet benyújtani a túrához, hanem a szükséges feltételek teljesülése esetén a Szemlő-hegyi-barlang pénztárában egy kulcsfelvételi jegyzőkönyv kitöltése után felvehető az adott barlang kulcsa.

Ezzel párhuzamosan az elmúlt időszak tapasztalataihoz igazodva a fenti barlangok esetében módosulnak a létszámkeretek is. A **Mátyás-hegyi-barlang** esetében **60 főre** emelkedett a napi létszámkeretet, viszont a Ferenc-hegyi-barlangban az utóbbi időben a megnövekedett terhelés miatt a

létszámkeretek jelentős csökkentése vált szükségessé. Ezért a **Ferenc-hegyi-barlangban** a jövőben **napi 20, de legfeljebb heti 50 fős** létszámkeret kerül bevezetésre.

Az új rendszer további részletei a [Barlanglátogatási Szabályzatban](#) találhatóak.

Borzsák Sarolta
barlangtani referens
Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

Továbbra is folyamatosan frissül az MKBT engedélykérési segédlet

Az MKBT 2018-ban az érintett nemzeti park igazgatóságok (NPI-k) szakreferenseivel egyeztetve létrehozta az MKBT engedélykérési segédletet, amelyet a *barlang.hu* honlap felső menüsorában (mobilon jobb felül a három vonalra kattintva) érhetsz el a *Hasznos információk* legördülő sáv *Túraszervezés Mo.-n* menüpontján:

<https://barlang.hu/turaszervezes-mo-n/egyeb-hirek/egyeb/mkbt-engedelykeresi-segedlet>

A segédletben találtok egy rövid leírást arról, hogy hogyan érdemes egy barlangtúrát engedélyeztetni, majd lejjebb legördítve pedig megtaláljátok igazgatóságoként az előkészített kérelem sablonokat, valamint az illetékes munkatársak elérhetőségeit. Emellett pedig a kutatásvezetők munkájának megkönnyítése érdekében elérhető még egy kutatási kérelem, valamint egy kutatási jelentés minta is.

A segédlet azóta is folyamatosan frissül, legutóbb a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságnál változott az illetékes munkatárs: Havasi Ildikó geológiai referens helyett most már Parrag Tibor osztályvezetőt lehet keresni a túraengedélyekkel kapcsolatban. Természetesen bármilyen változást szívesen felvezetek a segédletbe, ha jelzitek nekem.

Végül pedig egy tipp a túraszervezőknek: Ha nem vagytok képben az adott területtel kapcsolatban, akkor mindenképpen érdemes a programtervet egyeztetni az illetékes kollégával. Így nem érhet minket meglepetés a túra előtti napokban, amikor kézhez vesszük a kiállított hozzájárulást.

Mindenkinek gördülékeny szervezést kívánok! ☺

Gyovai Tamás

ISZOL TE RENDESEN?

Na ugye, hogy igen.

Gondolj ránk közben vagy utána. Ha ezt a QR kódot elmented (képként vagy képernyőfotóként) a telefonodba és a RePont automatáknál visszaváltáskor beolvasod, akkor az automata üdvözölni fog majd, mint Barlangi Mentőszolgálat, így a betétdíjjal támogatod életmentő munkánkat.

Köszönjük!

Magyar Barlangi Mentőszolgálat

PROGRAMAJÁNLÓ

Az elkövetkező időszak barlangász (és barlangászok érdeklődésére számot tartó) eseményei

január 19. Tavaszi technikai barlangász tanfolyam (T2) jelentkezési határideje <https://oktatas.barlang.hu/index.php>

január 21-25. A Kubai Barlangkutató Társulat (Sociedad Espeleológica de Cuba) megalakulásának 85. évfordulójára rendezett kongresszus, Base de Campismo Playa Los Bajos Gibara, Holguín, Cuba,
<https://www.fealc.org/index.html>

január 26. Tavaszi technikai barlangász tanfolyam (T2) felvételi időpontja
<https://oktatas.barlang.hu/index.php>

március 3. (kedd) 18:00 Egy geográfus tekintete - Kerekes J. Zoltán (1893-1925) élete és műve című időszak kiállítás megnyitója, Magyar Földrajzi Múzeum, 2030 Érd, Budai út 4. www.foldrajzimuzeum.hu

április 26. (szombat) 10:00-17:00 Zöldellő - Föld Napja rendezvény a családoknak, Magyar Földrajzi Múzeum, 2030 Érd, Budai út 4.

www.foldrajzimuzeum.hu

április 26 - május 4. Tavaszi technikai barlangász tanfolyam (T2)

<https://oktatas.barlang.hu/index.php>

május 6. (kedd) Az *ELBIDA projekt – Antik útikalandok a könyvespolcon* című időszaki kiállítás megnyitója, Magyar Földrajzi Múzeum, 2030 Érd, Budai út 4. www.foldrajzimuzeum.hu

május 23-25. Hágó Kupa

június 16-20. 32nd International Karstological School »Classical Karst«: *Extreme conditions and events in Karst*, Postojna, Slovenia <https://iks.zrc-sazu.si/en/>

június 21. (szombat) 18:00-24:00 Múzeumok Éjszakája – A tűz éjszakája, Magyar Földrajzi Múzeum, 2030 Érd, Budai út 4.

www.foldrajzimuzeum.hu

június 21-22. barlangász tanfolyam központi vizsga

<https://oktatas.barlang.hu/index.php>

június 27-29. 68. Barlangnap, Aggtelek

július 20-27. 19th International Congress of Speleology (ICS) and 38th Brazilian Congress of Speleology (CBE) and 60th Anniversary of the UIS, Belo Horizonte, Brazil, <https://www.speleo2025.org/>

július 26.-augusztus 9. Magyar Montenegró Expedíció 2025.

szeptember 5-7. CSABLE kupa

szeptember 27. (szombat) 18:00-22:00 Kutatók éjszakája – múzeumi kutatások és ami mögötte van, Magyar Földrajzi Múzeum, 2030 Érd, Budai út 4. www.foldrajzimuzeum.hu

november 14-16. 30. Barlangkutatók Szablyár Péter Szakmai Találkozója, Esztergom

Hegedűs Gyula

BESZÁMOLÓK

MKBT szakmai tanulmányút a Bükk hegységbe

A Társulat szokásos őszi tanulmányútja ez alkalommal, 14 résztvevővel 2024. október 10–13. között, saját gépkocsi utazással került lebonyolításra.

A programok nagy része a Lázberci Tájvédelmi Körzet megismerését célozta, első programunk mégis a Vajdavár-hegység területén található borsodnádasdi labirintusba vezetett. Ehhez a túrához még ketten csatlakoztak hozzánk. Az engedélyt már jó előre megkértük a helyi önkormányzattól a Vulkánszpeleológiai Kollektíva által már korábban megismert objektum látogatásához. Túravezetőnk Regős Jocó volt, aki jól ismerte a helyszínt, így bátran indultunk a

Borsodnádasdi-labirintus

labirintusba. A **Bejárat a labirintusba** mesterséges, szövevényes járatrendszer eredetéről a mai napig csak találgatások vannak.

A falakon helyenként szénrétegeket is láthattunk, így felmerült, hogy esetleg szén felkutatására is áshatták. Ezt igazolja egy Mária Terézia korából származó térkép is, amelyen szénbányák szerepelnek. Érdekesekek még a kavicsos homok- és homokkőrétegekben tömegesen előforduló kagylók összetört héjai, melyek a hajdani Pannon-tenger jelenlétére utalnak. Akár egy egész napot is eltöltöttünk volna a

labirintusban, ám indulni kellett, mert délután Szilvásváradon az Orbán Házban berendezett helytörténeti kiállítás és archeopark várt ránk.

Itt Jocó mindig élvezetes és szakszerű magyarázata során megismerhettük az ősemberbarlangot, a kelták rönkházát, a bronzkori paticsházat, egy szkíta jurtát és egy újkőkori fűkunyhót. Az egyes helyeken elrejtett, nem odaillo „kakuktktojás” megtalálása azonban nem mindig sikerült. A régi istálló helyén álló csűrben a Bükk fejlődéstörténetével kapcsolatos közettani érdekességek vártak a régészeti a múlttól az ipari tevékenységig.

Sokáig hallgattuk volna még Mókus bácsi lebilincselő történeteit, de estére el kellett jutnunk a Bán-völgyben lévő Boróka Táborban foglalt szállásunkra, ahol vacsorával vártak.

Másnap először az Upponyi-szorosban található festékbánya tárót jártuk be. Ide a Lázberci-víztározó mentén vezető gyalogúton lehet eljutni. A tárót valószínűleg a Fazola család hajtatta vasérckutató céljából.

Sajnos az időjárás nem fogadott a kegyeibe, így a társaságból csak a legelszántabbak tettek egy nagyobb túrát a Dedevár-Kalica-tetői letérő-Kalica-tető-Herkó páter kereszt útvonalon, míg a többiek visszasétáltak a parkolóban hagyott járművekhez. Délután még elindultunk felfelé a Bán-völgyön, ám a Jocó által javasolt köfejtőt nem találtuk meg, és az egyre jobban eleredő eső is hazahajtott bennünket.

Este kellemes meglepetésben volt részünk. Tardonáról eljött hozzánk állandó pilótánk Kónya Gyuri feleségével és az osztrák úton megismert kedves rokon házaspárral. Természetesen nem üres kézzel érkeztek, a boron és pálinkán kívül hatalmas mennyiségű süteményt is hoztak. Remekül elbeszélgettünk, majd a maradék sütiből és lekvárból másnap este is jót lakmározunk.

Következő napra megjavult az idő, így a Damasa-szakadék felfedezésére indultunk, amit kb. egyórás gyaloglás után értünk el. A szakadék igazi földtani kuriózum. Létrejöttét valószínűleg 18–19. századi földrengéseknek köszönheti. Itt található hazánk egyik leghosszabb összefüggő álbárlangrendszer. Mi is nagy élvezettel jártuk be a hatalmas, mohos sziklák közt megbújó kisebb-

Damasa-szakadék

nagyobb üregeket.

A társaság egyik része a nap hátralévő részében még túrát tett a Három-kő-bérc köveihez, ahonnan a csodálatos kilátást és a kellemes őszi napsütést is élvezhettük. Hazafelé pedig megálltunk a Lázberci víztározót lezáró gátnál.

Utolsó napunkon előbb a répáshutai Csillagdat kerestük fel, ahol előbb egy érdekes, a bolygókat és a Napot bemutató kiállítást nézhettünk meg, majd a Planetáriumban ismerkedhettünk az éjjeli égbolt csillagképeivel. Ezt követően a távcső-parkot mutatták be számunkra, de legnagyobb sajnálatunkra a felhős idő nem tette lehetővé, hogy közelebbről vegyük szemügyre a Napot.

Répáshutáról folytattuk utunkat, és Lillafüreden kerestük fel előbb az István-, majd az Anna-barlangot. Az István-barlangban lehetőségünk volt a turisták számára nem látogatható részek bejárására is, amely különösen elnyerte tetszésünket.

Ezúton mondunk köszönetet Polgár Anasztáziának a Bükki Nemzeti Park által üzemeltetett Csillagda és a két idegenforgalmi barlang látogatásához nyújtott segítségével.

Fleck Nóra

60. jubileumi tanulmányút

Amikor úgy döntöttem, hogy Tamás emlékére összeállítom a 2004–2024 között megrendezett tanulmányutak bővebb szöveggel és sok-sok fényképpel kiegészített változatát, rádöbentem, hogy az utak száma 59-nél megállt, amit semmiképp se szerettem volna.

Mivel idén már három utat szerveztünk, és ugyancsak benne voltunk az őszben, semmi nagyszabású kirándulásra nem lehetett gondolni. Így került sor 2024. október 26–27-én egy

**A Mézgedi-barlang hatalmas
bejárati szádája**

kétnapos romániai kiruccanásra, melynek keretében először csak az idén megnyílt Isztrákosi-barlang látogatását terveztük némi nagyváradi városnézéssel összekötve. Tekintettel arra, hogy szállást Biharrósán sikerült foglalni, adódott a lehetőség, hogy a Farcu-barlangot is tegyük bele a programba. De ha már ott vagyunk, akkor Nagyvárad helyett inkább a barlangok kapjanak nagyobb hangsúlyt, így vettük be a látnivalók közé.

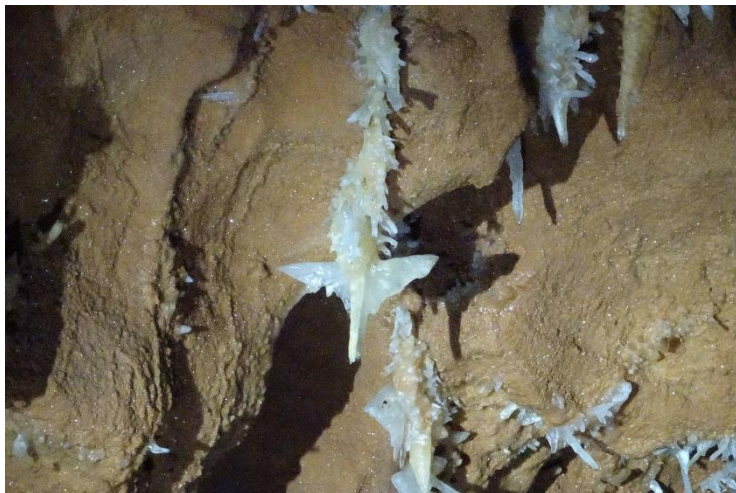
A következő nagyobb fejfájást az utazás okozta. Végül Nagyváradról sikerült egy 20 fős kisbuszt bérelni, amely Debrecenben a vasútállomáson várt bennünket. Innen indultunk először az Isztrákosi-barlanghoz. Alighanem az ősz legszebb két napját sikerült kifognunk, meleg volt és leírhatatlan színpompa fogadott bennünket. Ám a barlangnál nem várt senki, pedig Szuhai Sanyi kedves ottani barlangász barátunk többször is beszélt velük telefonon. A barlang látványos bejárati szakasza be volt kamerázva, így az illegális behatolástól eltekintettünk. Czumbil Attila még tett egy kísérletet, és felhívta a barlangnál megadott telefonszámot, de senki sem jelentkezett. Sanyi sem tudott segíteni, így inkább a Mézgedi-barlanghoz igyekeztünk, ahol az előzetesen megígért gyerekjeggyel sikerült megnézni a barlangot. A hatalmas bejárati száda elején nagy örömmel fedeztük fel a magyar nyelvű szövegeket, melyek tárgyilagosan mutatták be a barlang kutatását. Nagyot változott a világ amióta még vezetés nélkül, saját világítóeszközökkel járhattuk végig a barlangot. A hatalmas cseppkőkolosszusok az új megvilágításban igen nagy hatással voltak ránk, de sajnos csak végigrohantunk a barlangon, így nem sok idő maradt a gyönyörködésre.

A barlangtúra után megkerestük a Valea Toplítei panziót, mely igen kellemes szállásnak bizonyult. Az egyetlen nehézséget az jelentette, hogy minden szobában dupla ágyak voltak egyetlen takaróval, mely a férfi hálóársaknak nem nyerte el a tetszését. Este még sokáig beszélgettünk a társalgóban, mielőtt nyugovóra tértünk.

A Mézgedi-barlang óriásai

Másnap délelőtt először a Farcu-barlanghoz látogattunk, ahol szintén gyerekjeggyel tudtuk megnézni a most is káprázatos kristálycsodákat. Elbűvölt bennünket a heliktitek kusza össze-visszasága és a barlang jelképe, a pillangó. Szerencsére itt lehetett fotózni, így éltünk is a lehetőséggel. A bejáratnál elhelyezett táblán magyar szöveget is olvashattunk, főleg a helyi vasércbányászatról.

A Farcu-barlang jelképe, a pillangó

A barlanglátogatás után már csak a Kiskoh közelében lévő Medve-barlang várt ránk. Nekik hiába írtam előre levelet, nem is válaszoltak. Vasárnap lévén hatalmas tömeg várakozott a bejutásra. A fotózást nem engedték meg, de azért az élelmesebbek ki tudták használni az alkalmat, amikor a vezető nem tud figyelni mindenkire. Ennél a barlangnál is csak román nyelvű vezetést kaptunk, és magyar nyelven semmilyen tájékoztatás nem volt.

A látogatás után még végignézhattük a kijárattól a parkolóig tartó kirakodóvásárt, de igyekezni kellett, hogy Debrecenben elérjük a budapesti és miskolci vonatokat, amire még előző nap megvettük a hegyjegyeket.

A társaság nagyon jól érezte magát, fel is merült, hogy gyakrabban is lehetne ilyen hétvégi kiruccanásokat szervezni, mondjuk a Pádisra.

Fleck Nóra

70 éves találkozót tartott az FTSK

2024.12.13-án ünnepelte meg a Ferencvárosi Természetbarátok Sport Köre Barlangkutató Szakosztálya, vagy ahogy ti ismeritek: az FTSK a 70 éves találkozóját. Az esemény a Mészöly utcai Ex Klubban zajlott 75 fő részvételével, ahol sok-sok régi fotóval díszítettük ki a termet. Szerencsére a régebb óta fiatal korosztály is készült képekkel, albumokkal a találkozóra, így a teremben sok-sok albumot nézhettünk végig emlékidézések közepette.

A rendezvényen egy előadást is tartottunk az egyesület és a barlangászat közelmúltjáról, jelenéről, eseményeiről, túráiról és kutatásairól.

Ezt követően pedig felavattuk az egyesületi tortákat, amelyeket Rehány Niki készített és

mindenki el volt ájulva, annyira jók voltak!

Számunkra a legnagyobb öröm a régi tagokkal való találkozás volt, hiszen egy-kettejükön kívül sokukkal most találkoztunk először.

Nagyon köszönjük mindenkinek a segítséget (a régieknek főként a meghívottak felkutatásában), és az aktív részvételt! Reméljük egy következő ilyen rendezvényen újra találkozhatunk majd!

Gyovai Tamás

Magyar Barlangi Mentőszolgálat tiszteletbeli tagok oklevél átadó - 2024. szeptember 11.

A Magyar Barlangi Mentőszolgálat (BMSZ) elnöksége célul tűzte ki, hogy az arra érdemes jelenlegi és egykor volt tagjainak kifejezze elismerését és megbecsülését. 2023-ban összeállt egy olyan jelölő bizottság, akik a mai napig aktívan segítik a BMSZ tevékenységét és koruknál fogva alapító tagokat is ismernek. Ez után a közgyűlés elé terjesztették javaslatukat, ahol további pár fővel kiegészülve összeállt a lista. A díjátadó ünnepség 2024. szeptember 11-én valósult meg, ahol 21 főből 14-en tudtak ott lenni és az oklevelet személyesen átvenni. Dr. Nyerges Miklós elnök néhányuknak

csak a nevét hallotta „az öregektől” és megtisztelve érezte magát, hogy ő adhatja át az elismerő oklevelet Taródi Péterrel karöltve, akit már korábban tiszteletbeli elnöknek választott a tagság.

A BMSZ tiszteletbeli tagokká választott tagjai: Adamkó Péter, Bajna Bálint, Bajomi Dániel, Baross Gábor, Bognár Tibor, Börcsök Péter, Brandl Vilmos, Budavári József, Egerlang Zoltán, Frojimovics Gábor, Gyovai László, Házi Zoltán, Király Gábor, Kőrösi Gyula, Marek Edit, Papp László, Sági Péter, Simon Béla, Simsa Péter, Szentes György

Oklevelükön ez áll: Az életmentő akciókban való áldozatos részvételéért, valamint a Szolgálat működésének biztosítása és fenntartása érdekében kifejtett kimagasló tevékenységének elismeréséért a tiszteletbeli tag címet adományozza...”

Mindegyikük élete, munkássága megérne minimum egy MKBT műsorfüzet terjedelmet, de a sorozat létrehozására most nincs lehetőségünk. Viszont a teljesség igénye nélkül néhány érdemet kidomborítanék. Van közöttük BMSZ alapító tag, akiknek az 1961-ben alakult szervezet létrejöttében és fennmaradásában volt jelentős szerepe és rengeteg munkája. Néhányuknak a hazai barlangász oktatási rendszer alapköveinek lerakásában van kulcsfontosságú szerepe. Többen életmentő emlékéremben részesültek, sikeres nemzetközi szimpóziumokat és konferenciákat szerveztek, nemzetközi kapcsolatokat építettek. Akkoriban mentőhordágyat sem lehetett megvásárolni, így egyikük az elkészítését is megvalósította.

Gratulálunk minden elismerésben részesült tagunknak!

*Fotó: Török Sándor
Tamasi Dóra*

KUTATÁS

Egy érdektelen barlangocska (földtani) érdekességei - Lóczy-barlang, Balatonfüred

Előzmények Könnyen járható, kisebb barlangok nézegetésével és leírásával (is) játszom hosszabb ideje, így tértem vissza a Lóczy-barlangba, ahol több évtizede végeztem a Barlangnyilvántartás alap-adatfelvételét. Emlékeim között csak a feltűnő kőzetrétegzettség és a magas CO₂-tartalom maradt, és a sétálható körülmények. A Balatonfelvidéki Nemzeti Park illetékesétől kaptam lehetőséget az idegenvezetőtől független nézelődésre. (A "végeredményt" azaz a részletes leírást köszönetképpen elküldtem számára.)

Kőzet A barlang legfőbb -- jól látható -- érdekessége az enyhén dőlő, 15-20 cm vastag kőzetrétegek párhuzamos vonalazottsága. A szürke színű, tömör mészkőrétegek között 1-3 cm vastag agyag van, ami még ma is kenhető puhaságú. Ez az oka, hogy a nagyobb barlangterek főtéje leszakadt, amit a

kiépítés során történt veszélytelenítés tovább szélesített. (Egy részen kőzetcsavarokkal fogták meg a bizonytalan tömböket.) A rétegek karbonátos tömegének alján néhány centiméter vastag, gumós tűzkő (kova) anyag van. Mivel ezt a barlangot kioldó víz békén hagyta, a falból kiállnak, illetve már lehullottak. A fülkék, gömbüstök főtéjén az is látszik, hogy a kova anyaga szabálytalanul összekapcsolódó hálózatot alkot.

A kőzet rétegzettsége a barlang belső részén egy gyűrődéssel másik irányba kezd meredeken lejtteni. A további járat szűkebbé válva követi ezt az irányt. Az ismert szakasz végén -- a térkép szerint -- kisebb tó is van. (Ez a rész már széndioxidos, ezért nem jártam benne.)

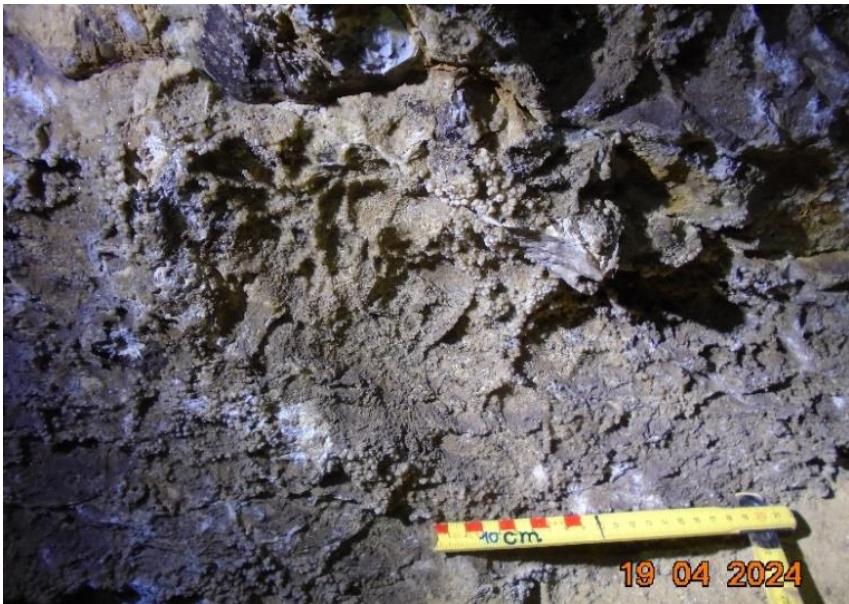

Formák A vékony rétegzettség és az agyagos réteghatárok miatt a főte sok helyen leszakadt; ez látványos, nagy, ferde felületeket alkot. Ahol még megmaradt az eredeti állapot, ott szép gömbüstös-gömbfülkés formák látszanak. Kisebb formákat a mészkőből kipreparálódott, helyben maradt tűzkőgumók és az ezekre ráakódott üledék lejtői, kúpjai alkotnak. Nézelődés közben hallottam a túravezetők meséit is. Nagyon Érdekes

Dolgokat tudtam meg a barlang kialakulásáról, amik erősen eltértek az én szerény ismereteimtől...

Borsókő Az épen maradt, eredeti barlangfalak alsó részén összefüggő, de csak néhány milliméter vastag kiválás van. Ennek felületét 2-5 mm nagyságú gömböcskék tagolják, sárgás színű borsókővek. Igazából nem vékonyan rétegzett kiválások, tehát inkább a falat borító kéreg kiemelkedései lehetnek -- minta hiányában alapos vizsgálatot (még) nem végezhettem rajtuk. A felfedező bejárat környékén a régi járkálástól betemetődtek -- egy kis foltot lemosva ép állapotban kerültek elő.

Cseppkő Kevés bekérgezés látható a falakon, de ezek alján néhol a letörött apró függőcsepkővek helye felismerhető. Több helyen ma is képződő, fehér

kiválás (esetleg hegyitej?) van. Egyik törésvonal mentén a bejövő oldatból a falon szélesebb kéreg vált-válik ki, míg az aljaton az elfolyó vízből a kiépítés óta már megindult a kiválás -- de ez még csak UV-fényben válik láthatóvá.

Bacis fekete A mélyből feláramló, redukív oldatban levő anyagok kémiai energiáját néhány baktériumfaj életműködéséhez fel tudja használni. Ezeknek lerakódott maradéka a barlang egyes részein jól látható

mennyiségben maradt meg. Ahol a kiépítés során nem hordták el az eredeti aljzatot, ott több helyen is felismerhető ez az anyag -- ha tudatosan keresi valaki. Az ilyen eredetű barlangi üledékeknek -- a mai kor műszeres lehetőségeivel történő -- tudományos vizsgálata nemrég kezdődött meg; remélhetőleg az itteni anyag is sorra kerülhet.

CO₂ feláramlása A Balaton-felvidék (földtani) közelmúltban működött vulkanizmusa (valószínűleg) összefügg a környék néhány forrásának ma is jelentősebb CO₂-tartalmával. Ez régebben nagyobb volt, ami a barlang kioldódásában is fontos szerepet kapott. Jelenleg két mélybe vezető járat elején mérhető komolyabb mennyiségű CO₂-gáz. (Lejebb nem merészkedtem.) A nagyobb terekben levő, sokkal kisebb mennyiség az idegenvezetők némelyikének műszak végére már fejfájást okoz. A barlang elszűkülő végén a térképen látható Meleg-üreg nevét feltételezhetően ennek élettani hatása miatt kapta.

Egy ráadás "érdekesség" 1967 óta járom kis hazánk barlangjait. Ez az első, ahol fizetnem kellett a belépésért -- igaz, hogy csak kedvezményes, regisztrációs díjat.

Kraus Sándor

Vöröskő-oromi-barlang - kutatási összefoglaló

A Bükk első barlangi kataszterét összeállító Czente Huba hívta fel a figyelmünket a barlangra 2012-ben. A Kecskor-hegyeséről készült fotón jelölte meg a helyszínt. A megkeresésében az állt, hogy a nevezett barlanghoz 60-as évek első felében a sziklafalban szabad mászással jutott fel a kb. 6 m széles szikla párkányra, ahol a barlangot megtalálta. Érdekesség, hogy a barlang bejáratánál jól látható helyen egy nyílhegyet talált. Idős korára tekintettel kéri, hogy illetékes helyen illetékes személynek átadhassa ezt (lásd a fotót).

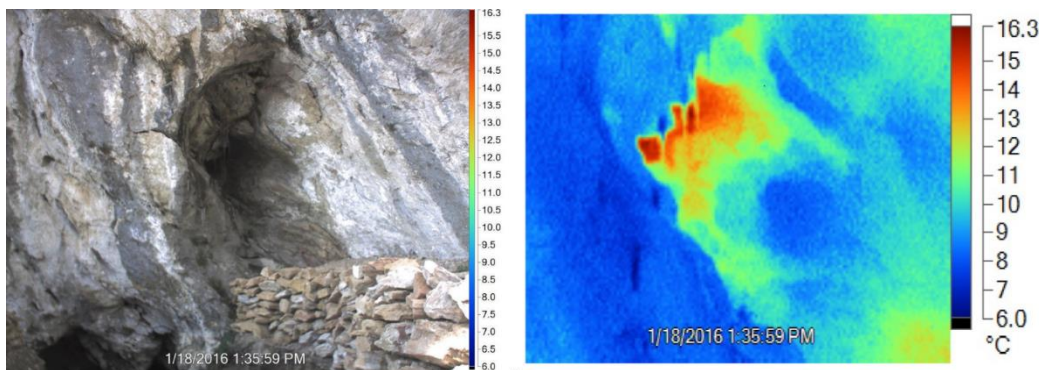

A feltárást hatósági engedély alapján a felvezető út kiépítésével kezdtük meg. A felvezető út kitett sziklapárkányára biztosító kötelet rögzítettünk 50 m hosszban. Miután ellopták a műszál kötelet, drótkötélre cseréltük. Ezt a kiépítést bontatta vissza más érdekeltségűekkel a BNPI illetékese 2024-ben.

A barlang előtere a sziklafal tetejéről lehulló, lesodródó törmelékkal volt feltöltődve, melybe egy kutató árkot mélyítettünk, mellyel megnyitottuk a barlang belső tereit. A bontási törmeléket talicskával kihordva a párkányon helyeztük el, a belső terekben pedig helyben hagyva áthalmoztuk. A

feltárás eredményét térképpel kiegészítve jelentésben dokumentáltuk. (lásd a térképet a 2016 évi kutatás jelentésben)

A feltárásnak az adott lendületet, hogy hőkamerával felvételt készítettünk a bejárati zónáról, és meglepő dolgot észleltünk: a külső hőmérséklet mínusz öt Celsius (- 5 C) fok volt, de barlang egy részén a hőkamera + 16 Celsius fokot mutatott. (lásd a fotót).

Többek között ezt a mérést szeretnénk volna megismételni, és az észlelt jelenség okának nyomába eredni a feltárással.

Kutatási engedélyünk 2020. december 31-ig volt. A kutatási engedélyünk meghosszabbítását vagyongazdálkodási határozatban a BNPI 2024-ben azzal utasította el, hogy más helyszínen nem tartottam be az engedélyben foglaltakat. Ezt a vagyongazdálkodási határozatot egyet nem értés esetén sem lehet jogilag megtámadni. Nem áll módomban, és nincs lehetőségem a vélt igazságom mellett kiállni. A barlangkutatás számomra szenvedély, életemnek szépséget, élményt adó dolog, nem pedig értelmetlen háborúzás, a szakmai vitát nem toleráló „illetékes” személlyel, ezért az alábbiak mellett döntöttem:

A feltárási információkat ezennel átadom szíves felhasználásra, az értékes téma/munka iránt érdeklődők számára, az esetleges további kutatást ezzel segítve, és a folytatásra ösztönözve. Bővebb információval személyesen és szívesen állok rendelkezésre.

Lengyel János

*Az alapításának 50. évét 2025-ben ünneplő MYOTIS Barlangkutató
Egyesület egyik alapítója*

NEKROLÓG

Halasi Gabi emléke

Az éjjeli vonatkozás, majd 15km gyaloglás után, az álmoságtól dülöngélve kerestük a sátorozó helyet a szegyesdi völgy közepe táján 1978 nyarán. Vakációnk első napjaira ezt a völgyet szemeltük ki, tudtuk, hogy rengeteg barlang van benne, hát lássuk! Reggeltől estig bújkáltunk egyikből a másikba, valahogy azt éreztük, hogy nekünk mindet látni kell. Harmadik nap összefutottunk egy aradi sráccal a völgy bejáratánál, mondta, hogy várja a Halasi Gabit, térképezni fognak valami kisebb barlangot. Tudtuk, hogy Gabi rengeteg barlangot tárt fel és térképezett a völgyben, titkon abban reménykedtünk, hogy hátha mehetünk mi is vele. Aztán meguntuk a várakozást, jártuk tovább a barlangokat még vagy három-négy napot, de Halasi Gabiéknak a színét sem láttuk.

Nemsokára Gabi Nagyváradra költözött, összeházasodott Kajtor Gizi barlangász lánnyal, esküvőjük a Szegyesd-völgyi József főherceg (Magura) barlangban volt. Az addigi nagyon aktív, rengeteg barlangfeltárásban gazdag pályát a házasság nem törte meg, sőt, egyre inkább a vízalatti barlangkutatózás töltötte ki az életüket. Az évek alatt, több kisebb szifon átúszásával feltárt levegős járatszakaszok bizonyították, hogy a források mögött van potenciál, ehhez Gabinak különös érzéke fejlődött, mágnesként vonzódott a szifonok felé. Rövid időn belül, népes csapat verődött össze körülötte, megalakították a Nagyváradai Cristal Barlangkutató Csoport-ot, szinte minden szabadidőt a víz alatt töltöttek. Kellett is a tapasztalat, mert abban az időben a búvárkészülékek még igen kezdetlegesek voltak, főleg a 80-as évek elején, a Vasfüggönyön túli világ azon részén. Bütykölték a csatlakozókat, reszelték az alkatrészeket, e mellett karabinert, mászógépet, beülőt, meg a barlangászathoz kellő mindenfélét gyártottak, voltak srácok, akik barlangba nem is jutottak be, de nagy örömmel, lelkesedéssel segítettek a pár kiválasztottat. Néhányan, nem kerültünk be ebbe a körforgásba, maradtunk a klasszikus barlangkutatósnál. Szinte minden vasárnap, a „révi vonat” utolsó kocsiában, a túrákról hazafele menet, dumáltuk meg, hogy ki mire jutott a barlangokkal. A merülő csapatnál szinte mindig, az elszűkülő, elfogyott a palackból a levegő, nekünk meg az ácsoltunk, vödörztünk volt a leggyakoribb mondanivalónk, amit a lehetőségekről való álmodozás színesített. Ennek a

hajsának, Gabi számára, egyszer csak vége lett. 1984. november 11-én nem jött ki időre az Izbandis forrás szifonjából. Élettelen testét Czakó Laci 200m vízalatti út után, -40m-es mélységben találta meg, a holttest két nap múlva, emberfeletti küzdelem után került a felszínre.

40 éve történt a tragédia, Halasi Gábor emlékét őrzi egy szikladarab a Barlangkutató Emlékkertben és a barátok, a tisztelők, akik az Izbandis forrásnál ezen a novemberi napon gyűjtanak egy gyertyát, vagy csak megállnak egy percre, gondolva a barlangi bűvarkodás egyik legnagyobb úttörőjére.

**Az MKBT nevében is helyeztünk el koszorút a megemlékezésen.
Emlékezünk rád!**

Gema Zih Jóska

Hopoczky László Péter (Rozmár) (1958-2024)

Rövid betegség után 2024. szeptember 9-én hirtelen itt hagyott bennünket a Szilvássy Andor Barlangkutató Egyesület volt elnöke.

Rozmár, ahogy barlangász társai ismerték, középiskolás korában kezdett barlangászni. Néhai barátja, Micc vitte be a Ganz-Mávag Barlangkutató Csoportjába, ahol megszerette a barlangok különleges világát. Fő kutatási területe Répáshuta környéke volt, ahol két barlang kutatása végig kísérte életében. A Balla-völgy talpszintjén lévő Békás víznyelő-barlang kutatásában 16 éves kora óta vett részt és a Hór-völgyben lévő

Koporsós-víznyelő-barlang feltárásában is aktív szerepet vállalt. Budapesten a Ferenc-hegyi-barlang volt a kedvence, ahol sokat túrázott, főleg fiatalabb korában és aminek a térképezésében is részt vett. A Ganz-Mávag Barlangkutató Csoport után tagja volt a Pannónia Barlangkutató- és a Vámórség Barlangkutató Csoportnak. Több évnyi kihagyás után 2000-ben alapító tagja lett az akkor alakuló Szilvássy Andor Barlangkutató Egyesületnek, melynek 23 évig volt az elnöke. Aktívan vett részt az egyesület munkájában, a kutatások és a belföldi, ill. a külföldi barlangtúrák mellett gyerekeknek is szervezett a barlangok megismerésével kapcsolatos programokat és játékos kötéltechnikai gyakorlatokat.

Határozott, erős akaratú, céltudatos, lobbánékony természetű, morgós, de csupaszív, kedves embernek ismertük meg. Olyan embernek, akire mindig számíthattunk.

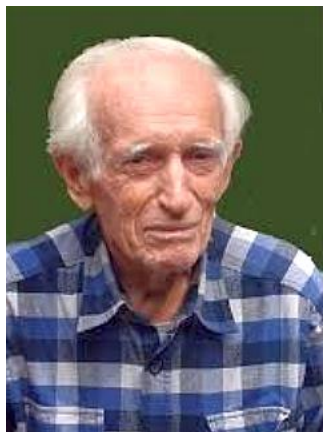
A faluhoz, Répáshutához és a Tebe-pusztai barlangászházhoz élete végéig ragaszkodott, a második otthonának tekintette. 2024. október 5-én vettünk tőle örök búcsút szeretett falujában.

Nyugodj békében, kívánjuk, hogy kívánságod teljesüljön és néhai barátaid fogadjanak az égi barlangok bejáratánál!

*Papp Ágnes
SzaBKE*

In Memoriam Magyar Gábor (1932–2024)

Gábor 4-5 éves korában kezdett ismerkedni a természettel, amikor apukájával kézenfogva járták a Segesvár környéki erdőket. Erdélyi származása egész életét meghatározta. Ezer szállal kötődött a szülőföldhöz, rengeteget túrázott itt. Erdélyi csempész kalandjai ma már a legendárium részei, amikor is akkoriban azon a vidéken beszerezhetetlen vagy tiltott dolgokat vitt át a szigorú vám ellenőrzésen. Könyvet, szappant, gyógyszert, egyszer még egy magyar vizsla kölyköt is.

15 évesen került kezébe Kessler Hubert: Barlangok mélyén című könyve és ez az olvasmányélmény szinte az egész életét meghatározta. Elkezdett barlangok után érdeklődni. Barátjával Kessler Hubertet is megkeresték, aki jó szívvel fogadta őket. Többszöri találkozásukat követően Kessler már azon a nyáron bevonta őket a bükki források megfigyelési munkáiba. Ezen élmények hatására elhatározta, hogy olyan geológus lesz, aki a barlangokkal foglalkozik.

Elkezdte keresni a barlangokat és első túráinak egyike a Mátyás-barlangba vezetett, ahova egyik barátjával egy az ócskapiacra vett karbidlámpával mentek le egészen a Tóig.

Érettségi után jelentkezett is geológusnak. Budapesten szeretett volna maradni, de Miskolcra vették fel bányamérnök hallgatónak. Aztán később egy véletlen találkozás folytán sikerült átkerülnie az ELTE-re. Történt ugyanis, hogy éppen Jósvalfőn intézett valamit, amikor egy tébláboló házaspárt vett észre a barlang bejáratnál. Érdeklődésére megtudta, hogy lemaradtak az utolsó túráról és most nem tudják, mit tegyenek. Gábor felajánlotta, hogy ha elfogadják őt túravezetőnek, akkor beviszi őket egy jósvalfői rövid túrára. Persze a túra közben beszélgettek és eközben kiderült Gábor nagy bánata, hogy Miskolcra vették fel az ELTE helyett. A túravezetett úr erre azt mondta neki, hogy keresse meg őt a következő héten. Kiderült, hogy az úr, vagyis akkoriban az elvtárs nem volt más, mint az ELTE párttikára. Természetesen az átjelentkezés Miskolcra Budapestre sikeresen megoldódott.

1952-ben Kessler ajánlásával jelentkezett Jakucs László Béke-barlangot kutató táborába, ahol szívesen fogadták. Ehhez a táborhoz kapcsolódik

élete talán legkeserűbb élménye is – ő úszta át elsőnek szabad tudóval az un. Búvárruhás-szifont és ezért Jakucs elmarasztalta. Erre az akcióra 1 hónapig készült otthon a fürdőkádban, ahol hideg vízben gyakorolta a minél hosszabb idő víz alatt töltését. Ez alatt az idő alatt 3 percig jutott. A szifon átúszása éppen egy nappal azelőtt történt, hogy Vértes László nehéz búvár felszereléssel felkészült a feladatra. Gábor a sikeres szifonúszást követően látta, hogy egy tufagát duzzasztja vissza a vizet. Ezt megbontva mintegy 15 cm-es vízszint süllyesztést ért el, így a szifon megszűnt szifonnak lenni, Vértes búvár akciója szükségtelenné vált. Jakucs gratulált a sikerhez, de Vértes zokon vette, hogy a búvárkodására így nem volt szükség, hiszen tervezett merülését a sajtó élénk figyelme kísérte. Első mérgeiben még azzal is megfenyegette Gábort, hogy kirúgatja az egyetemről. Aztán persze megnyugodott és a kirúgatásból nem lett semmi.

A Béke-barlanghoz kapcsolódik első barlangi fotós túrája, amikor mintegy 15 képet készített és ennek a fele később publikálásra is került. Aki ismerte, tudja, hogy a fényképezés is szenvedélyévé vált. Vettem részt olyan túrán, amikor Gábor nyakában 3 fényképezőgép lógott – egyik oldalon egy fekete-fehér filmmel, a másik oldalon egy színes diával töltött, középen pedig egy 6x6-os képeket készítő masina lógott.

Meghatározó élménye volt az 1958-as, Kessler Hubert által vezetett albániai vízkutató expedícióban való részvétele. Ennek az expedíciónak az eredményeit használják a mai napig Tirana vízellátásához.

1963 nyarán Jakucs Lászlót követően került az aggteleki Baradla-barlang igazgatói székébe. Ő volt az igazgató akkor is, amikor 1965 szilveszterén pannonhalmi diákok Styx-túrája 3 halálos áldozatot követelt.

1975-ben alapító munkatársa volt az Országos Természetvédelmi Hivatal Barlangtani Intézetének.

A Szemlé-hegyi-barlanghoz sok évtizedes kapcsolat fűzte. 1948-ban akarta első alkalommal megnézni, viszont a barlang akkori tulajdonosa fejenként 10 Ft-ért vezette az érdeklődőket. Ennyi pénze akkor nem volt. Így aztán barátjával egy éjszaka a barlang telkének kerítésén átmászva illegálisan mentek be és nézték meg a barlangot. Akkor még nem tudta, hogy évtizedek múlva ő lesz a barlang idegenforgalom számára történő kiépítésének vezetője. Közel egy évtizedig ez volt a munkája.

Nehéz egy közel 80 éves barlangász pályafutást egy ilyen megemlékezésen részletesen bemutatni, ezért be is fejezem.

Gábor nyomot hagyott a magyar barlangkutatásban, életműve markáns része a magyar speleológia történetnek.

Immáron együtt van sok korábbi barlangász társával és talán még Jakucs Lászlóval is békésen meg tudja beszélni a Béke-barlangban történeteket. Kívánjuk neki, hogy ez a megbeszélés sikeres legyen.

Gábor, nyugodj békében!

Hegedűs Gyula

Eggenhoffer Péter
(1944-2024)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy Eggenhoffer Péter életének 80. életévét betöltve és szép, tartalmas, izgalmas életutat maga mögött hagyva 2024. október 30-án szerettei körében elhunyt.

**Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
Budapest, Pusztaszeri út 35.
1025**

MKBT TÁJÉKOZTATÓ

Megjelenik negyedévente.

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

Tel.: +36-70/8811-477- E-mail: mkbtiroda@gmail.com

Szerkesztő: Romhányi Blanka Zoé, Köblös Gabriella, Kosztra Barbara

Felelős kiadó: Hegedűs Gyula

A tájékoztató számára leadott cikkek, anyagok tartalmáért a szerzőik felelősek.